

VÄIKEETTEVÕTE PORTUGAL

2. riskilugu

Väikeettevõtte Portugalist

Ettevõtte ja tarneaahela kontekst

1980. aastatel asutatud ettevõtte tegutseb plastitööstlus- ja survealumasinate tööstuses. Ettevõtte põhitegevus seisneb kõige uuenduslikumate ja tõhusamate täiselektriliste abisüsteemide tootmises, arendades erinevaid tehnoloogiaid, mis pakuvad klientidele säästvamaid ja paindlikumaid lahendusi.

Tegemist on inseneriettevõttega, mis muudab ideed lõpptoodeteks. Need kujundatakse ettevõttesiseselt koostöös klientidega. Ettevõtte hoolitseb teadustöö ja arendusprotsesside eest, kuid alltöövõtjad vastutavad kõikide tootmistegevuste eest. Iga alltöövõtja saab osa seadmest, mis on nagu Lego tükk, ilma et ta teaks, kuhu see osa sobib. See osa lisatakse koos paljude teistega lõpptootesse.

Tarneaahela digitaliseerimine

Ettevõtte töötab erinevate IT-süsteemidega, mis on ligipääsetavad sisevõrgu kaudu ja millel on erinevad juurdepääsutasemed, sõltuvalt töötajate funktsioonist ja vastutusaladest. Samuti on võimalik VPN-i kaudu kaugjuurdepääs.

Klientidel ja tarnijatel puudub ligipääs ettevõtte sisevõrgule. Klientidega suhtlemine toimub peamiselt e-posti teel, samas kui FTP-serverit võib kasutada ka failide edastamiseks - näiteks suuremate failide jagamisel.

Ettevõtte kasutab tootmise haldamiseks integreeritud COTS ERP-süsteemi.

Riskijuhtimine

Tegelikult on ettevõtte 2-s riskijuhtimisstrateegia olemas. Siiski ei ole küberriskiga arvestatud, kuigi ollakse teadlikud selle olulisusest.

Riskijuhtimise praktika

Läbiviidud asutusesisese ja -välise analüüsi põhjal on võimalik tuvastada SWOT-võimalused ning kontrollida nende tagajärgi ja mõju ettevõtte äritegevusele. Riskide tuvastamine ja hindamine toimub maatriksi abil. Võttes arvesse kvaliteedi- ja innovatsioonipoliitikat, määratletakse eesmärgid ja võetakse meetmeid eesmärkide saavutamiseks, samuti vajalikud tegevused maatriksis tuvastatud riskide käsitlemiseks.

Riskid

Tegevusrisk

Ettevõtte kasutab konfidentsiaalsuslepinguid, et kaitsta nii organisatsiooni kui ka klientide huve. Selliseid kokkuleppeid võib laiendada, et kaasata protsessi ka teisi osapooli, näiteks ülikoole või harvemal juhul ka tarnijaid, kui tegemist on keeruliste süsteemidega.

Klientidega vahetatakse ainult toote tehnilist teavet, kuid tarnijatega vahetatakse ainult tehnilisi jooniseid. Ettevõtte tunneb end tarnijate suhtes turvaliselt: esiteks tegutsevad nad oma tarnijatest erinevas ärivaldkonnas; teiseks, iga tarnija toodab ainult ühte komponenti, nii et neil ei ole juurdepääsu kogu tehnilisele konstruktsioonile.

Ettevõtte kasutab tarkvara, et analüüsida tootearenduse mehaanilisi ja elektrilisi riske.

Finantsrisk

Ettevõtte on 75% ulatuses rahaliselt sõltumatu ja ei kasuta oma tegevuseks pangalaenu.

Tururiskid

Kui ettevõtte töötab välja midagi uuenduslikku, taotletakse enne turule minekut patent.

Küberriskid

Küberriskidega ei arvestata. Seetõttu ei saa ettevõtte seda liiki riske kvantifitseerida, kuigi nende võimalikust tõsidusest ollakse mõnevõrra teadlikud. Ainus kübertasandil tuvastatud risk oli häkkimine. Kuid ettevõtte seisukohalt ei oleks see nii katastroofiline, kuna iga päev tehakse turvakoopiaid, mis asuvad väljaspool ettevõtet. Pealegi ei ole ettevõtte poolt patenteeritud toodet lihtne kopeerida.

Ettevõtte tugineb IT-süsteemide haldamisel ühele inimesele. Seoses ettevõtte infoturbepoliitikaga peetakse silmas järgmisi ennetavaid meetmeid: töötajatega sõlmitavas lepingus on kaetud ettevõtte andmete ebaseaduslik kasutamine (kuigi miski ei takista oluliste andmete allalaadimist); iga päev tehakse varukoopiaid väljaspool ettevõtet asuvasse kohta; ohu tõrjeks kasutatakse tulemüüri ja viirusetõrjet.

Tegelikult valitseb üldine teadmatus, mille tulemuseks on ka selliste riskide alahindamine. Siiski on oluline rõhutada, et hoolimata sellest, et seda tüüpi riskiga ei ole seni ametlikult arvestatud, on ettevõtte juhtkond näidanud üles avatust informatsiooniriskide juhtimise aliustamiseks.

COVID-19-ga seotud riskid

Kuigi mõned töötajad pidid ettevõttes kaugtööd tegema, leiti, et infoturvariskide osas ei ole täiendavat teadlikkust vaja. Seetõttu pole kohaldatud ka lisameetmeid.